

VROČINSKI KRČI

Krči so posledica nenormalnih električnih impulzov v možganih. Zaradi njih lahko otrok izgubi zavest ali se nenavadno giblje oz. vede. Izraz *vročinski* pomeni, da so krči posledica povišane telesne temperature. Vročinski krči se lahko pojavljajo pri otrocih, starih od 6 mesecev do 5 let, največkrat med 12. in 18. mesecem starosti.

Vročinske krče doživi približno 2–4 % otrok, ki so mlajši od pet let. Vročinski krči ne povzročajo poškodb možganov in nimajo dolgoročnih posledic za otrokovo zdravje. Ko otrok doživi prvi vročinski krč, to ne pomeni, da ima epilepsijo. Epilepsija je opredeljena kot dva ali več epileptičnih napadov brez prisotne vročine.

VZROKI ZA VROČINSKE KRČE

Vročinski krči se najpogosteje pojavijo zaradi vročine, ki spremlja bakterijske in virusne okužbe, zlasti okužbo z virusom, ki povzroča šesto otroško bolezen. Če so se vročinski krči pojavljali pri drugih družinskih članih, je tveganje za vročinske krče pri otroku večje.

KAKO PREPOZNA MO VROČINSKE KRČE

Vročinski krči se običajno pojavijo prvi dan bolezni, včasih so celo prvi znak, da je otrok zbolel. Večina napadov se pojavi pri temperaturi nad 39 °C. Delimo jih na enostavne in kompleksne. Večina vročinskih krčev mine zelo hitro.

Po prvem vročinskem krču so otroci vedno napoteni v bolnišnico za opredelitev stanja. Ob odpustu dobijo starši navodila za ravnanje v primeru ponovnega krča.

ENOSTAVNI VROČINSKI KRČI

- So najpogostejša oblika vročinskih krčev
- Otrok izgubi zavest in ima krčevite oz. ritmične trzljaje rok ali nog
- Trajajo 1–2 minuti, lahko tudi do 15 minut
- Po napadu je otrok lahko kratek čas zaspan ali zmeden, vendar nima oslabelosti rok ali nog

KOMPLEKSNI VROČINSKI KRČI

- So redkejši
- Lahko trajajo več kot 15 minut (ali več kot 30 minut, če se napadi ponavljajo v seriji)
- Po napadu povzročijo začasno oslabelost rok ali nog

PONAVLJANJE VROČINSKIH KRČEV

Otroci, ki so že imeli vročinske krče, imajo 30–35 % možnosti, da se bodo le-ti ponovili. Ponovitev ni nujno pri enako visoki temperaturi in se ne pojavi pri vsaki vročini. Večina

ponovitev nastopi v enem letu po prvem napadu, skoraj vse pa v dveh letih.

Večje tveganje za ponovitev vročinskih krčev imajo otroci, ki so mlajši od 15 mesecev, pogosto zbolevajo z vročino, imajo starša ali sorojenca z vročinskimi krči ali epilepsijo, so dobili krče kmalu po začetku vročine ali so imeli pred napadom le zmerno povišano temperaturo.

UKREPANJE DOMA

- Ob pojavu vročinskega krča otroka takoj namestimo v bočni položaj na varni podlagi
- Ne poskušamo ustaviti njegovih gibov
- Ničesar ne vstavljamo v njegova usta
- Spremljamo čas trajanja napada
- **Če ima otrok prvi napad vročinskih krčev, ki trajajo več kot 5 minut → pokličemo 112**
- **Če ima otrok prvi napad vročinskih krčev, ki trajajo manj kot 5 minut → po prenehanju napada je potreben pregled pri zdravniku.**
- **Če se krči pri otroku, ki je že imel vročinske krče, ponovijo in trajajo več kot 2 minuti → otrok dobi zdravilo proti krčem: *diazepam v danko ali midazolam v ustno votlino* + posvet z zdravnikom**
- **Če se krči pri otroku, je že imel vročinske krče, ponovijo in se ne prekinijo v 5 minutah po aplikaciji zdravila → postopek aplikacije ponovimo v skladu z navodili, ki so bila posredovani v času hospitalizacije → če se krči po 2. aplikaciji prekinijo, se posvetujemo z zdravnikom, če ne, pokličemo 112**
- Po aplikaciji zdravila otroka ponovno namestimo v bočni položaj.
- Po prenehanju vročinskih krčev naj otrok dobi zdravila proti vročini, po potrebi jo lahko dodatno znižujemo z mlačnimi obkladki oz. brisanjem z vodo sobne temperature (ne z mrzlo vodo)

KDAJ JE POTREBEN PREGLED PRI ZDRAVNIKU?

- Otrok ima 1. epizodo vročinskih krčev
- vročinski krči kljub aplikaciji zdravila ne prenehajo
- otrok se po napadu ne prebudi ali se njegovo vedenje spremeni
- otrok ima otrdel vrat ali ga je težko zbuditi
- vročinski krči trajajo več kot 5 minut
- krči se pojavijo le na eni strani telesa oz. prizadenejo samo eno roko ali eno nogo

Pri otrocih z znanimi vročinskimi krči svetujemo ob ponovnih epizodah vročinskih krčev posvet z zdravnikom in po njegovi presoji pregled oz. napotitev v bolnišnico.

Viri:

https://www.uptodate.com/contents/febrile-seizures-beyond-the-basics?search=febrile%20seizures&source=search_result&selectedTitle=3~78&usage_type=default&display_rank=3&searchCorrelationId=5c384464-fcbe-4229-82e0-14bcf207df87&searchCorrelationTerm=febrile%20seizures